TURUN YLIOPISTO

Huomiot U-kirjelmästä 82/2022 vp.

Mika Viljanen
23.11.2022

TURUN YLIOPISTO

1. Tuotevastuudirektiivin muutokset pääosin perusteltuja ja hyvin valmisteltuja, mutta kehittelyriskipuolustuksen tuominen pakolliseksi korvausvastuun rajoitteeksi kaventaa vahingonkärsijöiden suojaa ja monimutkaistaa järjestelmää.
2. Tekoälyvastuudirektiiviehdotus on huonosti valmisteltu ja poikkeuksellisen vaikeaselkoinen. Se jää myös materiaalisesti tavoitteiltaan erittäin vaatimattomaksi.
3. Todisteiden esittämistä koskevat säännöt todennäköisesti laajentavat editiovaatimusten alaa ja toisivat Suomen oikeuteen piirteitä yhdysvaltalaisesta discovery-instituutiosta. Jonkinlainen discovery-instituutio lienee kuitenkin tarpeellinen, jos vahingonkorvausoikeudenkäynnit halutaan mahdollistaa tehokkaasti.
4. Todisteluolettamia koskevat säännöt ovat molemmissa ehdotuksissa erittäin vaikeaselkoisia. Jää sepäselväksi, mikä niiden merkitys olisi ja miten ne muuttaisivat oikeustilaa nykyisestä.
5. Molemmissa ehdotuksissa on sääntöjä, jotka toisivat Suomen oikeuteen eräänlaisen adverse inference -instituution. Lähestymistapa poikennee perinnäisistä todisteluoikeuden lähtökohdista.